

4. Батанов О.В. Санкції в муніципальному праві України: питання теорії та практики // Часопис Київського університету права. – 2002. – № 4. – С. 34-42

5. Скаун О.Ф. Теорія держави і права (Енциклопедичний курс): підручник. Видання 2-е, перероблене і доповнене. – Харків: еспада, 2009. – 752 с.

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ВІДКЛИКАННЯ ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Стопченко Максим Іванович, здобувач кафедри конституційного та міжнародного права Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри конституційного та міжнародного права Національної академії внутрішніх справ *Калиновський Б.В.*

В сучасному світі відбуваються тенденції зростання політико-правового значення посади спікера парламенту. Не стоїть осторонь проблема конституційно-правового закріплення статусу Голови Верховної Ради України як «другої особи» держави. Опрацювавши законодавство та практичні матеріали діяльності Голови Верховної Ради України, слід зауважити, що він не є суто «адміністративним» керівником, спікер не є цілкомитозалежним від парламенту та парламентських фракцій. Він являє собою самостійну, реальну та значущу політичну фігуру.

Практика парламентської діяльності, яка склалася в Україні упродовж останніх років, демонструє неусталеність правового статусу голови українського парламенту, що зумовлює необхідність розробки та здійснення продуманих і реалістичних пропозицій щодо посилення ролі та значення Голови Верховної Ради України, підвищення його реальної участі у формуванні та здійсненні не лише власне парламентської діяльності, але й державної політики загалом. Це, у свою чергу, зумовлює проведення комплексного аналізу призначення та відкликання Голови Верховної Ради України, що є важливою гарантією його конституційно-правового статусу.

Статус голови Верховної Ради України закріплений в статті 88 Конституції України[1] та в статтях 74-78 Регламенту Верховної Ради України[2]. Конституція України закріпила, що Голова Верховної Ради України має такі повноваження: 1) веде засідання Верховної Ради України; 2) організовує підготовку питань до розгляду на засіданнях Верховної Ради України; 3) підписує акти, прийняті Верховною Радою України; 4) представляє Верховну Раду України у зносинах з іншими органами державної влади України та органами влади інших держав; 5) організовує роботу апарату Верховної Ради України.

Також Конституція України містить пряме посилання, що Голова Верховної Ради України здійснює повноваження, передбачені цією Конституцією, у порядку, встановленому законом про регламент Верховної Ради України. Діючий регламент регулює переважно процесуальні питання здійснення конституційних повноважень. Так, стаття 74 визначає процедуру обрання Голови Верховної Ради України. Рішення щодо кандидатур на посаду Голови Верховної Ради України приймається шляхом відкритого поіменного голосування. Досить складне питання про спосіб голосування за кандидатуру Голови Верховної Ради України, підтвердженням чого стало дискусійне обговорення змін редакції ч. 5 статті 75 Регламенту Верховної Ради України, які проголосовані 6 листопада 2012 року все щодо способу голосування при обранні Голови Верховної Ради України. Після голосування оформляється відповідна постанова Верховної Ради, яку підписує обраний Голова Верховної Ради України.

На питання обрання спікера парламенту звернув увагу і Конституційний Суд України, який в своєму рішенні № 15-рп/2012 від 11 липня 2012 року зазначив, що положення частини шостої статті 75 «якщо бюлетені для таємного голосування одержали не менше двох третин народних депутатів від їх фактичної чисельності» є неконституційним, і відповідно втратило чинність.

Голова Верховної Ради України може бути в будь-який час відкликаний з посади Верховною Радою на його прохання, а також може бути відкликаний у зв'язку з незадовільною його роботою на цій посаді. Пропозиції про відкликання Верховною Радою Голови Верховної Ради України з посади (крім відкликання за його особистою письмовою заявою) можуть вноситися; 1) народними депутатами на підставі висновку відповідного комітету, у разі

відсторонення Голови Верховної Ради України від ведення пленарних засідань три і більше разів протягом однієї чергової сесії; 2) не менш як однією третиною народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради за їх підписами. У разі необхідності для збору чи перевірки інформації, що стосується питання відкликання з посади Голови Верховної Ради України, Верховна Рада створює тимчасову слідчу комісію без голосування про включення цього питання до порядку денного сесії.

Розгляд питання про відкликання Голови Верховної Ради України з посади за рішенням більшості народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради включається до порядку денного сесії Верховної Ради у визначений нею день, але не пізніше як на десятий день після включення цього питання до порядку денного сесії. Рішення Верховної Ради про відкликання Голови Верховної Ради України з посади приймається шляхом відкритого поіменного голосування більшістю народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради і оформляється постановою Верховної Ради.

Чинна нормативно-правова основа призначення та відкликання Голови Верховної Ради України дає підстави стверджувати, що основні механізми цього процесу закріплені як на Конституційному так і на законодавчому рівнях. Розвиток національного парламентаризму показує, що є необхідність удосконалення окремих аспектів діяльності Верховної Ради України, особливо з розріз інтеграції до Європейського Союзу і імплементації її цінностей.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : науково-практичний коментар / [В. Б. Авер'янов, О. В. Батанов, Ю. В. Баудін та ін. ; ред. кол. : В. Я. Тацій, Ю. П. Битяк, Ю. М. Грошевої та ін.]. – Харків : Право ; К. : Ін Юре, 2003. – 808 с.
2. Про Регламент Верховної Ради України. Закон України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI // Офіційний вісник України. – 2010. №12. – Ст. 365. Закон України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України» від 08 жовтня 2010 року № 2704-VI. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2011. № 10. – Ст. 64.

ОСОБЛИВОСТІ СЛУЖБИ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Скрипнюк Анна Василівна, здобувач кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»

Прокуратура України становить єдину систему, на яку відповідно до Конституції України та Закону України «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 р. покладються такі функції: підтримання державного обвинувачення в суді; представництво інтересів громадянина або держави в суді; нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство; нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян [1]. Організація, засади та порядок діяльності прокуратури здійснюється на принципах державної служби. Відповідно до Закону України «Про державну службу» від 16 грудня 1993 р., державна служба в Україні – це професійна діяльність осіб, які займають посади в державних органах та їх апараті щодо практичного виконання завдань і функцій держави та одержують заробітну плату за рахунок державних коштів [2]. Відповідно служба в органах прокуратури як спеціальний вид державної служби – це діяльність працівників органів прокуратури з реалізації повноважень з нагляду за додержанням і правильним застосуванням законів Кабінетом Міністрів України, міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади, органами державного і господарського управління та контролю, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими радами, їх виконавчими органами, військовими частинами, політичними партіями, громадськими організаціями, масовими рухами, підприємствами, установами і організаціями, незалежно від форм власності.

Як і інша державна служба, служба в органах прокуратури будується на принципах і умовах, встановлених законодавством про державну службу з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 р. Органи прокуратури України: